

POSTANOWIENIE

Dnia 2 marca 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Wrębiakowska-Marzec

w sprawie z odwołania A. I.
od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w G.
o przyznanie świadczenia przedemerytalnego,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw
Publicznych w dniu 2 marca 2016 r.,
na skutek skargi kasacyjnej odwołującej się od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 12 lutego 2015 r., sygn. akt III AUa [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 12 lutego 2015 r. Sąd Apelacyjny w [...] oddalił apelację A. I. od wyroku z dnia 19 marca 2014 r., którym Sąd Okręgowy w G. oddalił odwołanie wnioskodawczynie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w G. z dnia 27 września 2013 r. odmawiającej prawa do świadczenia przedemerytalnego.

W skardze kasacyjnej wnioskodawczynie zarzuciła naruszenie prawa materialnego, tj.: 1) art. 3 k.p., przez jego niezastosowanie i nieuznanie, że pracodawcą skarżącej było Gospodarstwo Administrowania i Nadzoru Zasobem w S. i jego Administrator, pomimo ich kompetencji do zatrudniania i zwalniania pracowników; 2) art. 23¹ k.p., przez błędne przyjęcie, że wnioskodawczynie, pomimo wcześniejszej decyzji o rozwiązaniu z nią stosunku pracy w zlikwidowanym Gospodarstwie, przeszła do pracy w Oddziale Terenowym, chociaż nie zastosowano wobec niej żadnych postanowień tego przepisu, nie było propozycji

nowych warunków pracy i płacy, a umowa o pracę uległa rozwiązaniu na mocy wcześniejszej jednostronnej decyzji Administratora Gospodarstwa, co wyklucza § 6 tego artykułu k.p.; 3) art. 2 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o świadczeniach przedemerytalnych, przez jego niezastosowanie wobec nieuzasadnionego przyjęcia, że nie nastąpiła likwidacja pracodawcy w świetle art. 24 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 19 października 1991 r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa oraz zarządzenia z dnia 19 września 2012 r. nr 1677/2012 Dyrektora O. [...] w G.i zapisu w poz. 3 wystawionego w dniu 31 grudnia 2013 r. świadectwa pracy, że przyczyną rozwiązania z wnioskodawczynią stosunku pracy była likwidacja Gospodarstwa Nadzoru i Administrowania Zasobem w S. jako jednej z form gospodarowania mieniem Skarbu Państwa, a nie jednostki organizacyjnej O. [...] w G..

Wskazując na powyższe zarzuty skarżąca wniosła o uchylenie w całości zaskarżonego wyroku oraz poprzedzającego go wyroku Sądu pierwszej instancji i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi drugiej lub pierwszej instancji lub o uchylenie i zmianę wyżej wskazanych wyroków oraz decyzji organu rentowego i orzeczenie o przyznaniu prawa do świadczenia przedemerytalnego.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania uzasadniono po pierwsze - jej oczywistą zasadnością z tego względu, że Sądy obu instancji błędnie uznały, iż z wnioskodawczynią dokonano rozwiązania stosunku pracy z powodu ograniczenia zatrudnienia i przyjęły za właściwe zastosowanie przez dyrektora O. [...] w G. do przypadku wnioskodawczyni art. 23¹ k.p., podczas gdy wcześniej była wydana decyzja o rozwiązaniu z nią umowy o pracę z powodu likwidacji zakładu pracy i nigdy nie zastosowano wobec wnioskodawczyni postanowień tego przepisu oraz po drugie - potrzebą wykładni art. 3 w związku z art. 3¹ k.p. i zakresu stosowania pojęcia pracodawcy w świetle ustawy o świadczeniach przedemerytalnych, co miało również istotny wpływ na rozstrzygnięcia Sądów obu instancji, które uznały, że nie miała miejsca likwidacji pracodawcy, chociaż w świetle art. 24 ust. 1 pkt 4 ustawy 19 października 1991 r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa, zakładem pracy - pracodawcą było Gospodarstwo Nadzoru i Administrowania Zasobem w S. i jego administrator, jako forma gospodarowania Zasobem a nie jako jednostka organizacyjna O. [...] w G..

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Przepis art. 398⁴ § 2 k.p.c. wymaga, aby wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania stanowił odrębny element pisma niezależny od przytoczenia podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia (art. 398⁴ § 1 pkt 2 k.p.c.). Uzasadnienie wniosku natomiast powinno nawiązywać do przesłanek przyjęcia skargi do rozpoznania określonych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. Zgodnie z tym przepisem Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli: 1) w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, 2) istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, 3) zachodzi nieważność postępowania lub 4) skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Spełnienie wymagania z art. 398⁴ § 2 k.p.c. powinno zatem przybrać formę wyodrębnionego wyводу prawnego, w którym skarżący wskaże, jakie występujące w sprawie okoliczności pozwalają na uwzględnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i jednocześnie uzasadni, dlaczego odpowiadają one ustawowemu katalogowi przesłanek.

Z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wynika konieczność nie tylko powołania się na okoliczność, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, ale również wykazania, że przesłanka ta rzeczywiście zachodzi. Oznacza to, że skarżący musi wskazać, w czym - w jego ocenie - wyraża się „oczywistość” zasadności skargi oraz podać argumenty wykazujące, że rzeczywiście skarga jest uzasadniona w sposób oczywisty. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi bowiem wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, czyli że jej zarzuty są zasadne „na pierwszy rzut oka” (*prima facie*) i w sposób oczywisty prowadzą do uznania zaskarżonego wyroku za błędny i jego wzruszenia (por. między innymi postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06, niepublikowane i orzeczenia tam powołane). Jest tak dlatego, że o ile dla uwzględnienia skargi kasacyjnej wystarczy, iż jej podstawa jest usprawiedliwiona, to dla jej przyjęcia do rozpoznania koniecznej jest wykazanie kwalifikowanej podstawy naruszenia prawa materialnego lub procesowego widocznej przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez wdawania się w pogłębioną analizę prawną. Z tego względu przyjmuje się, że nie spełnia tego wymagania odwołanie się do podstaw kasacyjnych i opatrzenie

zawartego tam zarzutu dodatkowo mianem rażącego, ewidentnego, kwalifikowanego lub oczywistego, jeżeli nie zostanie wykazane, w czym przejawia się oczywistość wydania wadliwego orzeczenia. Należy przy tym zwrócić uwagę, że art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. nie odwołuje się do oczywistego naruszenia prawa, ale do oczywistej zasadności skargi, co oznacza, że oczywista zasadność skargi może wynikać z oczywistego i kwalifikowanego naruszenia przepisu prawa, pod warunkiem jednak, że skarżący wykaże, iż uchybienie to zadecydowało o wyniku sprawy (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 23 marca 2012 r., II PK 278/11, LEX nr 1214574). Inaczej mówiąc, przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie jest oczywiste naruszenie przepisu prawa, ale sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 12 lutego 2014 r., III UK 125/13, LEX nr 1648642). Z kolei odwołanie się do przesłanki potrzeby wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów wymaga wykazania, że określony przepis prawa, mimo że budzi poważne wątpliwości (ze wskazaniem, na czym te poważne wątpliwości polegają), nie doczekał się wykładni, bądź że jego niejednolita wykładnia wywołuje rozbieżności w orzecznictwie sądów, które należy przytoczyć (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, OSNC 2002 nr 12, poz. 151 i z dnia 15 października 2002 r., II CZ 102/02, niepublikowane). Nie istnieje potrzeba wykładni przepisów prawa, jeżeli Sąd Najwyższy wyraził swój pogląd we wcześniejszym orzecznictwie, a nie zachodzą okoliczności uzasadniające zmianę tego poglądu. Ponadto rozstrzygnięcie wątpliwości interpretacyjnych nie może się sprowadzać do odpowiedzi na zarzuty skarżącego skierowane pod adresem zaskarżonego orzeczenia ani też do odpowiedzi na wątpliwości skarżącego, które można wyjaśnić za pomocą obowiązujących reguł wykładni bądź w drodze prostego zastosowania przepisów (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego dnia 16 stycznia 2003 r., I PK 230/02, OSNP-wkładka 2003 nr 13, poz. 5).

Skarżąca nie odnosi się do tak rozumianych przesłanek przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Powołując się na przesłankę oczywistej zasadności skargi kasacyjnej skarżąca wskazuje na błędne przyjęcie przez Sąd odwoławczy, że przyczyną wypowiedzenia jej umowy o pracę było ograniczenie zatrudnienia i zastosowanie w stosunku do niej art. 23¹ k.p. Kwestia przyczyny wypowiedzenia leży w płaszczyźnie ustaleń faktycznych, których skarżąca nie podważa zarzutami obrazy prawa procesowego. Nadto w orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że rozwiązanie umowy o pracę za wypowiedzeniem, którego okres ulega zakończeniu przed przejściem zakładu pracy na innego pracodawcę, ma ten skutek, że pracownik nie staje się stroną stosunku pracy z nowym pracodawcą, albowiem jego stosunek pracy rozwiązał się w wyniku wypowiedzenia przed zmianami podmiotowymi po stronie pracodawcy. Nowy pracodawca wchodzi natomiast z mocy prawa, jako strona stosunku pracy w miejsce dotychczasowego pracodawcy wówczas, gdy w chwili przejścia zakładu pracy dana osoba jest pracownikiem zakładu, także w okresie wypowiedzenia umowy o pracę. Przekształcenie podmiotowe stosunku pracy w związku z przejściem zakładu pracy lub jego części na nowego pracodawcę nie likwiduje skutku rozwiązującego wypowiedzenia umowy o pracę dokonanego przed tym przejściem przez dotychczasowego pracodawcę. W tym celu niezbędne jest złożenie przez pracownika odwołania od wypowiedzenia do sądu pracy (por. wyroki z dnia 4 kwietnia 2000 r., I PKN 568/99, OSNAPiUS 2001 nr 17, poz. 532 oraz z dnia 27 listopada 2014 r., III PK 31/14, LEX nr 1640259 oraz z dnia 16 lipca 2014 r., II PK 262/13, Monitor Prawa Pracy 2014 nr 11, s. 588-589 i powołane w nich orzecznictwo).

Wskazując na potrzebę wykładni art. 3 w związku z art. 3¹ k.p. i zakresu stosowania pojęcia pracodawcy w świetle przepisów ustawy o świadczeniach przedemerytalnych, skarżąca ogranicza się do zaprezentowania stanowiska, że miała miejsce likwidacja jej „zakładu pracy - pracodawcy” (Gospodarstwa Nadzoru i Administrowania) rozumianego jako - przewidziana w art. 24 ust. 1 pkt 4 ustawy o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa - forma gospodarowania Zasobem, a nie jako jednostka organizacyjna Oddziału Terenowego Agencji Nieruchomości Rolnych. Skarżąca nie wyjaśnia, czy sformułowana przez nią wątpliwość interpretacyjna wynika z różnego rozumienia pojęcia pracodawcy na gruncie art. 3 k.p. oraz przepisów (i jakich) ustawy o

świadczeniach przedemerytalnych, czy kwestia ta nie doczekała się dotychczas wyjaśnienia, czy też występują w tym zakresie rozbieżności w orzecznictwie. Nie dostrzegając przy tym różnicy pomiędzy pojęciami zakładu pracy i pracodawcy, którymi posługuje się ustawa o świadczeniach przedemerytalnych w różnych jednostkach redakcyjnych, skarżąca pomija również, że art. 2 ust. 1 pkt 6 tej ustawy nie odwołuje się do jakiegokolwiek likwidacji pracodawcy, ale do likwidacji w rozumieniu przepisów o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy.

Z tych względów na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.